

AZ ÖNRONCSOLÓ

— Csáth Géza emlékezetének —

I.

*Sarkító alkat? S ha alkatiság,
mi része volt az eredeztetőnek
benne, a századvégnek és -előnek?
S mert tartozéka e paraszt köveknek
is, vetülete felismerhető:
a valóság itt hatott legkivált
az Indulóra, szárnyat itt növesztett
a borzadály az anyagismerő
Varázsló lelkén? Hanem a hívás,
aminek engedett, az kihívás
is szinte: megtöretésre eredt
a hívó hangra? S mily nosztalgiák
szikrája foghatott benne tüzet?
Az ismerhetőn túl kutatni szállt,
s nem lelhetett rá, amit keresett,
rejtély a szakadék, ami felett
megtört az ív, az üstökös íve,
s zuhant a fénylő élet a narkotizált
elmével felidézett semmibe.*

II.

*Mert itt a Rimbaud-i láng is hiába —
okozat itt a mérge, és nem ok
a morfium: vak gyönyör az iránya
vesztett úton — lobogni másra szánta
kezdete s nem felemás jeladásra,
az ám! De mint követhet vonzatot
az elme sisteregve eufóriák
zárlatán, kimerül a töltet, sivár a
szűkült szemszögbe fogható világ,
merőben szenvedtető földiség —
a Varázsló, ki hitte, győzni kélt,
kialudt, üstökös volt mindhiába:
csak tragikumnak nem csonka e pálya.*

Szabadka—Budapest, 1976. október 29.